

Димитрие МАНЕВСКИ

ВРЕМЕ ЛИ Е ЗА ПРОМЕНА?

Сè појасни и појасни се сигналите кои ни се испраќаат од европските институции и од нивните претставници. Поставувањето на нови и нови услови, или популарно наречени "бенчмаркови", недвосмислените изјави со кои за секоје евроинтеграциско прашање сме упатувани кон Грција, повеќегодишното тапкање по рамо и констатирање постојан напредок...

Сè ова и многу повеќе, недвосмислено нè упатува на тоа дека нашиот евроатлантски пат всушност е "виа Солун" пат.

Нашата Влада, како главен двигател и креатор на интегрирањето на државата во меѓународната заедница, е исправена пред еден огромен предизвик и историски испит.

Дали, колку и како треба да се направи компромис во спорот со Грција?

Она што прво ми паѓа на памет, знаејќи какво е нашето досегашно искуство кога станува збор за евроатлантската интеграција, и воопшто сè она што ни се случува на меѓународен план, е дека прашањето со името нема да биде нашата последна пречка и услов за влез во ЕУ и во НАТО. И повеќе од сигурен сум дека ќе се појават нови "бенчмаркови", воопшто не би бил изненаден доколку Бугарија се одлучи да ја преземе улогата на Грција, исто така, сосема смирено и очекувано би ми било доколку ЕУ во наредниот период западне во криза, од која повторно како главен продукт ќе произлезат етноцентризмот и националната сепарација.

Доколку Владата подлегне на притисокот кој се наметнува и од надвор, а во последно време и од внатре, што побрзо да го реши спорот со Грција, тогаш не реално е да очекуваме било какво позитивно решение, кое ќе произлезе од него. Моментната позиција, соодносот на силите, како и многу други фактори, недвосмислено одат во полза на Грција. Доколку визната либерализација нè одмине и во 2009 година, тогаш внатрешниот притисок значително ќе се зголеми, а секако ќе порасне и бројот на македонски државјани, кои излезот од тешката економска состојба ќе го бараат во добивањето друго државјанство (претпоставуваат дека најлогичен избор е бугарско), што дополнително ќе ја ослабне нашата преговарачка позиција.

Јас од поодамна поставувам едно прашање, кое се надевам дека веќе почну-

ваат да си го поставуваат и луѓето кои се задолжени за креирање на нашата државна политика. Дали на Македонија ѝ е потребна нова меѓународна ориентација и стратегија?

Досегашната практика ни покажа и докажа дека што се однесува до ЕУ и до НАТО, ние за нив сме транзитна зона, полигон за вршење разни општествено политички експерименти, лабораториски примерок за вршење тестирања за

тивни на нашите интереси. Ниту еднаш досега не сме настапиле со некој наш став или услов во кој ќе бараме нешто што ние сметаме дека го заслужуваме и кое ние го сакаме.

Гледано историски, за мене е научно тешко објасниво како ние воопшто сме опстанале како народ имајќи го предвид нашиот однос кон сè она што е наше и македонско. Веројатно во минатите времиња Македонците биле поинакви. Уште

**ДОКОЛУ НЕШТО НЕ ВИ СЕ ДОПАЃА,
 ПРОМЕНЕТЕ ГО. ДОКОЛУ НЕ МОЖЕТЕ ДА ГО
 ПРОМЕНЕТЕ, ПРОМЕНЕТЕ ГО ПРИСТАПОТ.
 САМО НЕМОЈТЕ ДА СЕ ЖАЛИТЕ!
 МАЈА АНЏЕЛОУ**

разни модели и модуси на соживот и ништо повеќе. Досега не добивме ни една реална награда за целиот труд кој сме го вложиле. Тапкањето по рамо, репарирањето мостови, пласирањето на тезата дека можело и полошо да биде, се нешта кои би требало сериозно да нè замислат.

Секако, за таквиот нивен однос во добар дел сме виновни и ние, односно нашиот сервилен однос, кој се базираше на старата теза "дај шта даш". Постојано сме јавно задоволни, а премољчно незадоволни, постојано извршуваме инструкции и упатства, кои често се спро-

поверојатно е дека единствено заради тоа што Господ нè чувал, ние сè уште постоиме.

Компромисот кој се бара од нас е огромен, а она што наводно би требало да го добиеме за возврат воопшто не е рај или ветена земја. Доколку не сакаме да станеме луѓе, кои кога ќе погледнат во сонцето на правдата и чесноста, зад себе нема да имаат сенка, тогаш не смееме да прифатиме и да дозволиме било каков компромис за сè она што нè прави свои, што нè прави различни од другите, што нè прави горди, што нè прави Македонци.